

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ระหว่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นายวีระชาติ สอนไพรินทร์

004391

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF SCIENCE ACADAMIC ACHIEVEMENT
AND SCIENCE PROCESS SKILL BETWEEN
MATHAYOMSUKSA TWO AND MATHAYOM TWO STUDENTS

Mr. Werachart Suanphirintr

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และทักษะ
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โดย นาย วีระชาติ สวนไพรินทร์

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพ วาดเขียน)

..... กรรมการ
(อาจารย์ พร้อมพรรณ อุกมลิน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ระหว่างนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนต้นมัธยมปีที่ 2

ชื่อนิติกร

นายวีระชาติ สว่างไพโรจน์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2523

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
วิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
และนักเรียนต้นมัธยมปีที่ 2 และศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้แบบเรียน
วิทยาศาสตร์หลักสูตร 2521 กับนักเรียนในสองระดับนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยสร้าง
ขึ้นเอง และมีความเชื่อมั่น 0.817 แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของ
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งมีความเชื่อมั่น 0.66 และ
แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แบบเรียนวิทยาศาสตร์หลักสูตร 2521
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมีชั้นปีที่ 2
ชั้นละ 300 คน ซึ่งสุ่มจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร และครูจำนวน
21 คน ที่สอนทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมีชั้นปีที่ 2

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่ามัธยิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญด้วยค่าซี (z-test) ปรากฏว่าจะแน
นเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมีชั้นปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
.01 และจากการพิจารณาคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และ
คะแนนเฉลี่ยงานทักษะ

กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมปีที่ 2 พบว่าคะแนนเฉลี่ยทั้งผลสัมฤทธิ์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 2 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้แบบเรียนวิทยาศาสตร์หลักสูตร 2521 ปรากฏว่าความคิดเห็นของครูส่วนใหญ่สรุปได้ว่า แบบเรียนวิทยาศาสตร์ใช้โคเหมาะสมกับนักเรียนทั้งสองระดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparison of Science Academic Achievement
and Science Process Skill between Mathayomsuksa
Two and Mathayom Two students
Name Mr. Werachart Suanphirintr
Thesis Advisor Assistant Professor Chanpen Chuaphanich, Ed.D.
Academic Year 1980

ABSTRACT

The purposes of this research were to compare science academic achievement and science process skill between mathayom suksa two and mathayom two students, and to study their science teachers' opinion concerning science text books of 1978 curriculum. The science academic achievement test with the reliability of 0.817, the science process skill test with the reliability of 0.66, and the questionnaire for collecting science teachers' opinion were administered to the samples. The 300 mathayomsuksa two and 300 mathayom two students from the secondary school in Bangkok and 21 teachers which taught in both levels, were the samples for this study.

The data was collected and analyzed by means of the percentage, the arithmetic mean, the standard deviation, and the z-test.

The results of the analysis indicated that there were significant differences in science academic achievement and science process skill between mathayomsuksa two and mathayom two students at .01 level. It was also found that the arithmetic mean of the science academic achievement and science process skill of mathayomsuksa two students were higher than of mathayom two students.

According to science teachers' opinion concerning science text books of 1978 curriculum, it might be concluded that these science text books were appropriate to the both level students.

๕

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก
อาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ดร. จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช
ที่ได้ให้คำแนะนำ สนับสนุน ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความ
เอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา และรองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพ วาภเขียน อาจารย์
พร้อมพรรณ อุกุมสิน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีคณาจารย์
และเพื่อนร่วมงานอีกหลายท่านที่ได้ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตลอดมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

วีระชาติ สวนไพรินทร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานของการวิจัย	4
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	5
ขอทดลองเบ้องตน	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ความสำคัญหรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย...	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
2. วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
จิตวิทยาการเรียนรู้	9
ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิง วิทยาศาสตร์	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์	26

	หน้า
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	37
การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	37
สร้างและเลือกเครื่องมือในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	39
4. ผลการวิจัย	41
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	46
สรุปผลการวิจัย	48
อภิปรายผลการวิจัย	50
ขอเสนอแนะทั่วไป	52
บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก	59
ประวัติการศึกษา	96

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงค่ามัธยฐาน (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า Z ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ระหว่างนักเรียนชั้น ม.ศ.2 กับนักเรียนชั้น ม.2	41
2. แสดงค่ามัธยฐาน (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า Z ของคะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ระหว่างนักเรียนชั้น ม.ศ.2 กับนักเรียนชั้น ม. 2	42
3. แสดงสถานภาพส่วนตัวของครู	43
4. แสดงความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้แบบเรียนวิทยาศาสตร์หลักสูตร 2521	45
5. แสดงตารางวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (D) และระดับความยาก (P) ของแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์	82
6. แสดงค่าสัดส่วนของคำตอบแต่ละข้อของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์	87
7. แสดงค่าความถี่ ของคะแนนของนักเรียนที่ได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์	89
8. แสดงจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียน	94
9. แสดงจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน	95